

Guvernanța internă în contextul aplicării pachetului CRD IV

Colocviul

„Provocări pentru activitatea juridică în contextul noului regim prudencial pentru instituțiile de credit”

Banca Națională a României

19 martie 2014

CUPRINS

I. Evoluții la nivel european

1. Pachetul legislativ CRD IV
2. Rolul EBA în legătură cu pachetul legislativ CRD IV

II. Cadrul național de reglementare

1. OUG nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului
2. Regulamentul BNR nr. 5/2013 privind cerințe prudențiale pentru instituțiile de credit

I. EVOLUȚII LA NIVEL EUROPEAN

I. EVOLUȚII LA NIVEL EUROPEAN

Context: *Deficiențele în guvernarea corporativă (insuficient reglementată) → asumarea excesivă și imprudentă de riscuri în sectorul bancar → falimentul unor instituții de credit și probleme sistemice la nivel global*

Consecință: necesitatea consolidării reglementării guvernantei corporative a instituțiilor de credit în sensul prevenirii asumării excesive și imprudente de riscuri

I.1 Pachetul legislativ CRD IV (1)

Pachetul legislativ CRD IV (care transpune la nivel european Acordul Basel III)

– aplicabilitate de la data de 1 ianuarie 2014 pentru toate statele membre

➤ *Directiva nr. 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE* –obligativitate de transpunere în legislația națională

și

➤ *Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012* – direct aplicabil la nivel național

I.1 Pachetul legislativ CRD IV (2)

Directiva nr. 2013/36/UE – principalele elemente de noutate în domeniul guvernancei corporative:

- **definirea organului de conducere, organului de conducere în funcția sa de supraveghere și conducerii superioare;**
- **stabilirea de cerințe privind organul de conducere:** componența, selecția membrilor (având în vedere principiul diversității, cunoștințele, calificările, experiența), dedicarea de timp suficient;
- **principiul proporționalității:** reiterarea principiului și în funcție de natura, amploarea și complexitatea riscurilor aferente modelului de afaceri, obligativitatea constituirii unui comitet de nominalizare și a unui comitet de administrare a riscurilor de către instituțiile de credit semnificative, componența și responsabilitățile comitetelor respective, existența unei funcții de administrare a riscurilor și a unui coordonator al acesteia.

I.2 Rolul EBA în legătură cu pachetul legislativ CRD IV (1)

Pentru a asigura o aplicare consecventă, **Autoritatea Bancară Europeană (EBA)** are, în principal, **responsabilitatea emiterii de:**

➤ **standarde tehnice de reglementare (RTS);**

➤ **standarde tehnice de implementare (ITS),**

➤ **ghiduri și recomandări**

- Comisia va adopta standardele ca și acte delegate sau de implementare

I.2 Rolul EBA în legătură cu pachetul legislativ CRD IV (2)

În domeniul guvernancei corporative, Autoritatea Bancară Europeană

➤ **a emis *Ghidul privind guvernanta internă GL 44 (2011)*;**

➤ **va emite, până la 31.12.2015, ghiduri** prin care să clarifice următoarele aspecte:

✓ **noțiunea de dedicare de timp** suficient de către un membru al organului de conducere;

✓ **noțiunea de deținere de cunoștințe, competențe și experiență adecvate** de către organul de conducere în ansamblul său;

✓ **noțiunile de onestitate, integritate și obiectivitate** a unui membru al organului de conducere;

✓ **noțiunea de alocare de resurse umane și financiare adecvate pentru integrarea și instruirea membrilor organului de conducere;**

✓ **noțiunea de diversitate**, ce trebuie luată în considerare la selectarea membrilor organului de conducere.

II. CADRUL NAȚIONAL DE REGLEMENTARE

II. CADRUL NAȚIONAL DE REGLEMENTARE

***Directiva nr. 2013/36/UE* → transpusă în legislația națională:**

- la nivelul **legislației primare** → modificările și completările aduse ***Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului***, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare (OUG nr. 99/2006);
- la nivelul **legislației secundare** → emiterea ***Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 5/2013 privind cerințe prudențiale pentru instituțiile de credit*** (Regulamentul BNR nr. 5/2013)

II.1 OUG nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului (1)

Amendarea **OUG nr. 99/2006** → **OUG nr. 113/2013** → intrare în vigoare la **1 ianuarie 2014** (cu anumite excepții)

OUG nr. 113/2013 → asigură transpunerea prevederilor Directivei nr. 2013/36/UE ce vizează, în special, **consolidarea cadrului legislativ** aplicabil instituțiilor de credit în domeniile:

- **guvernanță corporativă;**
- procesul de supraveghere prudențială; și
- regimul sancționator.

În domeniul **guvernanței corporative**, cele mai importante modificări aduse OUG nr. 99/2006 ca urmare a **elementelor de noutate introduse de Directiva nr. 2013/36/UE**

- introducerea de prevederi referitoare la o **guvernanță corporativă eficace** în cadrul instituțiilor de credit, menită să contribuie la **evitarea asumării de riscuri excesive** și care să permită **Băncii Naționale a României monitorizarea gradului de adecvare al mecanismelor privind cadrul de administrare al unei instituții de credit** ⇒ introducerea unor principii și standarde care să fie aplicate luând în considerare natura, extinderea și complexitatea activităților instituțiilor de credit.

Consolidarea cadrului de guvernanță corporativă → introducerea de prevederi referitoare, în principal, la:

- luarea în considerare, la stabilirea **componentei organului de conducere** al unei instituții de credit, a unei **game largi de experiențe profesionale relevante**;
- **alocarea de timp suficient** de către membrii organului de conducere pentru a permite exercitarea atribuțiilor ce le revin;
- **exercitarea responsabilităților**, de către fiecare membru al organului de conducere în funcția sa de supraveghere, **cu onestitate, integritate și obiectivitate** pentru a **evalua, controla și monitoriza procesul decizional** al conducerii superioare.

OUG nr. 113/2013 - anumite prevederi din directivă au fost transpuse doar parțial sau nu au fost transpuse → exista pericolul generării premiselor unor vicii de neconstituționalitate → prevederile respective au fost preluate în legea de aprobare a OUG 113/2013, lege care se află în procedură parlamentară

II.2 Regulamentul BNR nr. 5/2013 privind cerințe prudentiale pentru instituțiile de credit (1)

Regulamentul BNR nr.5/2013 - intrare în vigoare la data de 1 ianuarie 2014 (cu anumite excepții)

Filosofia Regulamentului BNR nr.5/2013

Regulamentul conține, în principal:

- prevederi din **Directiva 2013/36/UE**, care nu au fost transpuse la nivel de legislație primară;
- modalitatea de exercitare a opțiunilor naționale existente în cadrul pachetului CRD IV;
- **ghiduri CEBS/EBA** în domeniile reglementate de regulament;
- **principii din documente ale Comitetului de la Basel**, în anumite domenii reglementate de regulament.

II.2 Regulamentul BNR nr. 5/2013 privind cerințe prudentiale pentru instituțiile de credit (2)

Cadrul de administrare a activității instituțiilor de credit (Capitolul I, Titlul II)

- înlocuiește prevederile în materie ale *Regulamentului Băncii Naționale a României nr.18/2009 privind cadrul de administrare a activității instituțiilor de credit, procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri și condițiile de externalizare activităților acestuia*, cu modificările și completările ulterioare;
- transpune prevederile în materie ale Directivei 2013/36/UE, care nu au fost preluate la nivel de legislație primară;
- preia, în principal, prevederile *Ghidului EBA privind guvernarea internă (GL 44/2011)* → reconfigurarea cadrului de guvernare prin punerea accentului pe ghidurile EBA, fără a mai prelua principiile din documentele Comitetului de la Basel

II.2 Regulamentul BNR nr. 5/2013 privind cerințe prudențiale pentru instituțiile de credit (3)

Aplicabilitatea prevederilor Regulamentului BNR nr. 5/2013 în domeniul cadrului de administrare a activității instituțiilor de credit:

➤ **dispoziții rezultate din transpunerea prevederilor Directivei 2013/36/UE → 1 ianuarie 2014**

➤ **dispoziții rezultate din transpunerea prevederilor *Ghidului EBA privind guvernarea internă* (GL 44/2011) → 1 iulie 2014 ↔ până la data respectivă rămân aplicabile prevederile Cap. II din Regulamentul BNR nr.18/2009**

II.2 Regulamentul BNR nr. 5/2013 privind cerințe prudentiale pentru instituțiile de credit (4)

Principalele elemente de noutate, față de Regulamentul BNR nr. 18/2009, în domeniul cadrului de administrare a activității instituțiilor de credit (1):

➤ **modifică terminologia în materie**, în acord cu accepțiunea Directivei nr. 2013/36/UE și Regulamentului (UE) nr. 575/2013, ca de exemplu:

- ✓ structura de conducere → organul de conducere;
- ✓ organele cu funcție de supraveghere → organul de conducere în funcția sa de supraveghere;
- ✓ organele cu funcție de conducere → conducerea superioară;

➤ **redefinește organul de conducere, organul de conducere în funcția sa de supraveghere și conducerea superioară**, potrivit definițiilor Directivei nr. 2013/36/UE și Regulamentului (UE) nr. 575/2013;

II.2 Regulamentul BNR nr. 5/2013 privind cerințe prudentiale pentru instituțiile de credit (5)

Principalele elemente de noutate, față de Regulamentul BNR nr. 18/2009, în domeniul cadrului de administrare a activității instituțiilor de credit (2):

➤ **definește cadrul de administrare a activității**, prin referire la guvernanța corporativă;

➤ **restabilește** elementele componente ale unui cadru de administrare a activității riguros conceput:

- ✓ *structura organizatorică și organizarea;*
- ✓ *organul de conducere al instituției de credit;*
- ✓ *administrarea riscurilor;*
- ✓ *controlul intern;*
- ✓ *sistemele informaționale și continuitatea activității;*
- ✓ *cerințele de transparență;*

➤ **instituie** necesitatea existenței unei **politici de promovare a diversității în cadrul organului de conducere** în procesul de recrutare a membrilor acestuia;

➤ în acord cu principiul proporționalității, **reglementează componența și atribuțiile comitetului de administrare a riscurilor și ale comitetului de nominalizare;**

II.2 Regulamentul BNR nr. 5/2013 privind cerințe prudențiale pentru instituțiile de credit (6)

Principalele elemente de noutate, față de Regulamentul BNR nr. 18/2009, în domeniul cadrului de administrare a activității instituțiilor de credit (3):

➤ **administrarea riscurilor presupune:**

- ✓ o cultură privind riscurile;
- ✓ un cadru de administrare a riscurilor;
- ✓ o politică privind noile produse.

➤ **existența, în privința controlului intern, a unui cadru aferent controlului intern care asigură:**

- ✓ operații eficace și eficiente;
- ✓ controlul riscurilor;
- ✓ desfășurarea prudentă a activității;
- ✓ credibilitatea informațiilor financiare și nefinanciare;
- ✓ conformitatea cu cadrul legal și de reglementare, cerințele de supraveghere, precum și regulile și deciziile interne ale instituției de credit;

➤ **reiterează cele 3 funcții de control: funcția de administrare a riscurilor, funcția de conformitate și funcția de audit intern**

Vă mulțumesc!